

Postępowanie wychowawcze wobec dziecka - do przemyślenia dla rodziców

Rodzice chcą dobrze wychować swoje dzieci! Marzą, aby ich dziecko było grzeczne, spokojne, kulturalne, zawsze chętne do pomocy w domu, aby odnosiło się z szacunkiem do dorosłych, żeby było obowiązkowe i pracowite w domu i szkole, aby umiało zachować się właściwie w każdej sytuacji. Nie jest to jednak takie proste – po pierwsze nie ma idealnych dzieci, tak jak nie ma idealnych dorosłych, a po drugie – nie zawsze wiemy, czym kierować się w postępowaniu wychowawczym wobec dziecka. Życie często pokazuje, że wychowanie nie jest łatwym zadaniem dla rodziców.

Dlatego warto przemyśleć zasady wychowawcze, które ułatwiają to zadanie:

* jasne i jednoznaczne reguły – zachowania, na które się zgadzamy i takie na które nie ma zgody rodziców

- to rodzice wspólnie powinni ustalić najważniejsze reguły, które obowiązują w rodzinie
- ustalając reguły weźmy też pod uwagę zdanie i potrzeby naszych dzieci
- reguły powinny być dostosowane do wieku dziecka, jasne, proste i jednoznaczne dla wszystkich w rodzinie
- trzeba upewnić się czy dziecko, szczególnie młodsze, rozumie czego od niego oczekujemy
- u małych dzieci warto zapobiegać złemu zachowaniu – rodzice znają swoje dzieci i potrafią przewidywać problem(np. odwracając ich uwagę czy unikając zabawy, która wywołuje konflikty).
- zadbajmy o reguły, które ustalają stały rytm dnia i tygodnia, unikajmy chaosu, aby dziecko czuło się pewnie i bezpiecznie w domu – przypominajmy dziecku o ustalonym planie. Bądźmy też elastyczni – czasem plan dnia trzeba zmienić (np. gdy dziecko jest zaproszone na imieniny do kolegi, gdy źle się czuje, a także gdy my mamy coś pilnego)

* konsekwencja i cierpliwość w postępowaniu rodziców – zamiast kar

- nie używamy kar fizycznych wobec dzieci ! – przemoc uczy dziecko, że jeśli jesteś większy to masz prawo uderzyć mniejszego czy słabszego!
- dziecko potrzebuje przypominania reguł i zasad zachowania obowiązujących w rodzinie a rodzice muszą być konsekwentni w ich przestrzeganiu (dziecko - szczególnie małe, nie zawsze pamięta o regułach; dzieci też często sprawdzają czy rodzic na pewno nadal chce przestrzegania określonej reguły a może dziś zmienił zdanie ?),
- aby być konsekwentnym trzeba przede wszystkim znaleźć czas i cierpliwość na wyjaśnianie z dzieckiem jego różnych zachowań – wytłumaczenie, co w jego zachowaniu jest dobre a co niewłaściwe
- zamiast karać - warto podpowiedzieć dziecku, jak naprawić złe zachowanie (np. można powiedzieć: „martwię się że nie dotrzymałeś słowa i nie posprzątałeś pokoju, ale możesz to zrobić teraz”)
- stawiając wymagania trzeba być elastycznym np. uprzedźmy dziecko czego od niego oczekujemy: „kiedy skończy się bajka będziemy jeść kolację”(nie odrywajmy dziecka od jego zajęć bez uprzedzenia)

* nakazy i zakazy –pomagają w rozróżnieniu tego co dobre i tego co złe

- dziecko powinno wiedzieć jakie są konsekwencje jego niewłaściwych zachowań
- trzeba odróżniać świadome nieposłuszeństwo dziecka od tego, co zrobi niechcący (trudno karać kogoś za to, że niechcący rozbił szklankę)
- często wystarczy zwrócenie uwagi na co się nie zgadzacie i zdecydowane powiedzenie tego, a czasem musi to być pozbawienie przyjemności (np. zabawy, spotkania z kolegami....)
- zawsze należy wyjaśnić dziecku na co konkretnie się nie zgadzacie i dlaczego
- w sytuacji konfliktu nie krzycz i nie kłóć się z dzieckiem – dziecko nie powinno być partnerem do kłótni – lepiej wyjdź z pokoju, pohamuj emocje i dopiero wtedy podejmij z

dzieckiem rozmowę (ludzie w emocjach często się ranią, nie panują nad słowami, a tego nie chcemy – bo chcemy wychowywać dziecko a nie ranić go)

* słowność i szacunek

- jeśli oczekujemy od dziecka słowności to sami też musimy dotrzymywać obietnic składanych dziecku

- chcemy nauczyć dzieci szacunku do nas, więc okazujemy szacunek dziecku – doceniajmy jego staranie, dotrzymujemy danego mu słowa, nie straszmy i nie stosujemy kar fizycznych

- dziecko dopiero uczy się tego co dobre i złe - może popełniać błędy – a najszybciej uczy się naśladowując zachowanie dorosłych – więc uważaj co mówisz i robisz, bo twoje dziecko obserwuje cię i powtarza twoje zachowanie - np. jeśli nie chcemy, aby dzieci używały wulgarnych słów, to sami też nie możemy ich używać

* zainteresowanie sprawami dziecka i akceptacja

- ważne jest aby rodzice mieli czas dla swoich dzieci – czas na wspólne spędzanie czasu, na rozmowę, na poznawanie marzeń i mocnych stron swoich dzieci, na poznanie jego kolegów

- rozmowa z dzieckiem nic nas nie kosztuje, nie wymaga nakładów pieniężnych, kupowania prezentów – a daje dziecku poczucie, że jest dla nas ważne, że rodzice interesują się nim

- okazując swojemu dziecku, że się interesujesz jego kłopotami i radościami, pomagając gdy ma problemy dajesz mu poczucie bezpieczeństwa i oparcie w domu -to będzie procentować, gdy będzie dorastał – łatwiej mu będzie zwrócić się do rodziców z problemami a nie szukać oparcia w grupie rówieśniczej, która nie zawsze dobrze oddziałuje na nastolatka

* rozwijanie obowiązkowości i odpowiedzialności za swoje postępowanie

- jeśli w domu rodzina dzieli się obowiązkami wzmacnia to dobre więzi rodzinne – buduje zaufanie do siebie wzajemnie (wszyscy w rodzinie wiedzą na co u kogo mogą liczyć)

- powierzanie dziecku obowiązków powinno być oczywiście na miarę jego wieku i umiejętności (już małe dziecko można już włączać do prostych czynności domowych, pomocy w porządkach, wspólnego układania zabawek itp.-dziecko chętnie pomaga, jeśli jest za to chwalone)

-angażowanie dziecka do wykonania zadań, z którymi sobie radzi umożliwia dziecku przeżycie sukcesu, (w trudniejszych ważne jest pomaganie dziecku – kochając i akceptując dziecko nie zostawimy go z jego kłopotami!)

- jest to okazja do rozwijania samodzielności dziecka – ale też okazja do nagradzania dziecka, do zauważania jego umiejętności i starań (w ten sposób rozwijamy u dziecka wiarę w siebie i swoje umiejętności)

* nagradzanie – pomaga dziecku być dobrym i uwierzyć w siebie

- są różne sposoby nagradzania dziecka – pochwała, wspólny spacer czy wspólna zabawa – dzieci cenią to bardziej niż kolejne prezenty

- najlepszą nagrodą jest czas, który poświęcamy naprawdę dziecku

- nagradzając dziecko, chwając je, podkreślając zalety - motywujemy do dobrych zachowań,

- starajmy się, więc znaleźć jak najwięcej okazji do nagradzania-chwalenia dziecka

* spójne postępowanie rodziców

- oczekiwania i wymagania w domu powinny być ustalone wspólnie przez rodziców

- ważne, aby rodzice wspierali się w wychowaniu dzieci – np.. mama nie zmienia tego, co ustalili wcześniej z ojcem

- skłóceni rodzice nie są dobrym przykładem dla dziecka

- wszystkie trudne rozmowy, konflikty między rodzicami należy rozwiązywać poza dziećmi

- nie wciągamy dzieci do konfliktów rodziców i nie nastawiamy go przeciwko drugiemu rodzicowi– dziecko ma prawo kochać oboje rodziców !!

Opracowała: mgr Iwona Mysiek - Kocur

